

UCHWAŁA NR
RADY MIASTA MYSŁOWICE

z dnia 2020 r.

**w sprawie przyjęcia "Programu Działań na Rzecz Osób z Niepełnosprawnościami w Mieście
Mysłowice na lata 2021-2030"**

Na podstawie art. 18 ust. 2 pkt 15 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (t.j.Dz.U.2020.713 z późn. zm.) w związku z art. 92 ust. 1 pkt 1 i ust. 2 oraz art. 4 ust. 1 pkt 5 ustawy z dnia 5 czerwca 1998 r. o samorządzie powiatowym (t.j.Dz.U.2020.920) oraz art. 35a ust. 1 pkt 1 i 3 ustawy z dnia 27 sierpnia 1997 r. o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych (t.j.Dz.U.2020.426 z późn. zm.)

**Rada Miasta Mysłowice
uchwala:**

§ 1. Przyjąć „Program Działań na Rzecz Osób z Niepełnosprawnościami w Mieście Mysłowice na lata 2021-2030”, stanowiący załącznik do niniejszej Uchwały.

§ 2. Wykonanie uchwały powierzyć Prezydentowi Miasta Mysłowice.

§ 3. Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

Prezydent Miasta Mysłowice

Dariusz Wójtowicz

**Program Działań na Rzecz
Osób z Niepełnosprawnościami
w Mieście Mysłówice
na lata 2021-2030**

Mysłówice, grudzień 2020 r.

Spis treści

Wprowadzenie	4
Podsumowanie realizacji Programu działań na rzecz osób niepełnosprawnych na lata 2010 – 2020 „Mysłowice miastem równych szans dla osób niepełnosprawnych”	6
Diagnoza aktualnej sytuacji i charakterystyka problemu niepełnosprawności w Mieście Mysłowice	9
Charakterystyka miasta	9
Charakterystyka problemu niepełnosprawności	9
Zbiorowość osób z niepełnosprawnością	10
Osoby z niepełnosprawnością na rynku pracy	14
Podmioty realizujące zadania na rzecz osób niepełnosprawnych	15
Analiza SWOT	19
Prognoza	20
Rekomendacje	21
Cele programu	22
Planowane kierunki działań	23
Cel operacyjny A – Wzmocnienie uczestnictwa osób z niepełnosprawnościami w lokalnym życiu społecznym	23
Cel operacyjny B – Umożliwienie osobom z niepełnosprawnościami zaspokojenia potrzeb w różnych obszarach życia	24
Cel operacyjny C – Przeciwdziałanie wykluczeniu społecznemu osób z niepełnosprawnościami	26
Realizatorzy programu i źródła finansowania	27
Monitoring i ewaluacja	28
Podsumowanie i wnioski	32

Wprowadzenie

Istotą niniejszego programu działań jest stworzenie osobom z niepełnosprawnościami takich warunków, które umożliwią im jak największe wykorzystanie ich potencjalnych zdolności i możliwości dla osiągnięcia jak największej życiowej samodzielności i aktywności.

Niniejszy dokument jest kontynuacją działań, które podjęto w ramach Programu działań na rzecz osób niepełnosprawnych na lata 2010 – 2020 „Mysłowice miastem równych szans dla osób niepełnosprawnych”.

Przesłankę do opracowania niniejszego programu stanowi treść art. 35a ust. 1 pkt 1 ustawy z dnia 27 sierpnia 1997 roku o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych (tekst jednolity: Dz. U. z 2020 roku, poz. 426 z późn. zm.), w myśl którego do zadań własnych powiatu należy opracowywanie i realizacja, zgodnych z powiatową strategią dotyczącą rozwiązywania problemów społecznych, powiatowych programów działań na rzecz osób niepełnosprawnych w zakresie rehabilitacji społecznej, rehabilitacji zawodowej i zatrudniania, oraz przestrzegania praw osób niepełnosprawnych.

W niniejszym dokumencie, poza próbą scharakteryzowania społeczności niepełnosprawnych mieszkańców Mysłowic, ich problemów i potencjalnych potrzeb wymagających zaspokojenia, zostały zamieszczone następujące elementy:

- diagnoza problemu dokonana na podstawie analizy dostępnych/uzyskanych danych statystycznych,
- priorytety wyznaczające cel główny, cele strategiczne i cele operacyjne,
- kierunki działań, jakie należy przyjąć przy realizacji założonych celów operacyjnych,
- wyniki analizy SWOT,
- zasady monitoringu i okresowej ewaluacji programu.

Podstawę opracowania i realizacji niniejszego programu stanowi:

- Konwencja Narodów Zjednoczonych o Prawach Osób Niepełnosprawnych,
- Konstytucja Rzeczypospolitej Polskiej,
- Karta Praw Osób Niepełnosprawnych, przyjęta uchwałą Sejmu Rzeczypospolitej Polskiej z dnia 1 sierpnia 1997 r. (M.P. nr 50, poz. 475), która stanowi, że działania wynikające z programu mają przyczynić się do urzeczywistnienia określonych w niej praw, a przede wszystkim zapewnić prawo do niezależnego, samodzielnego i aktywnego życia oraz przeciwdziałać dyskryminacji,
- Ustawa o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych z dnia 27 sierpnia 1997 r. - art. 35a ust. 1 (Dz. U. z 2020 r. poz. 426 z późn. zm.),
- Ustawa o pomocy społecznej z dnia 12 marca 2004 r. - art.19 pkt.1 (Dz. U. z 2020 r., poz. 1876 z późn. zm.),
- Wojewódzki program wyrównywania szans osób niepełnosprawnych oraz przeciwdziałania ich wykluczeniu społecznemu na lata 2017-2022,
- Strategia Rozwiązywania Problemów Społecznych w Mysłowicach.

Punktem wyjścia do tworzenia niniejszego programu była analiza wyników przeprowadzonej diagnozy problemu. Na potrzeby przygotowania dokumentu wyniki opracowanej diagnozy uzupełniono o dostępne i zebrane dane za lata 2010 – 2020.

Program działań przygotowywany był metodą partycypacyjną, z udziałem przedstawicieli miejskich instytucji oraz organizacji pozarządowych z obszaru wsparcia i integracji społecznej. Na etapie gromadzenia dokumentów do opracowania programu

w konsultacjach prowadzonych drogą elektroniczną oraz listowną wzięli udział reprezentanci instytucji miejskich i organizacji, tj.:

- Urząd Miasta Mysłowice,
- Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Mysłowicach,
- Powiatowy Urząd Pracy w Mysłowicach,
- Miejski Zespół ds. Orzekania o Niepełnosprawności w Mysłowicach,
- Caritas Archidiecezji Katowickiej – Ośrodek Błogosławiona Karolina,
- Dom Pomocy Społecznej w Mysłowicach,
- Miejska Biblioteka Publiczna, Mysłowice ul. Strumieńskiego 4,
- Miejski Ośrodek Sportu i Rekreacji w Mysłowicach,
- Miejskie placówki oświatowe,
- Młodzieżowy Dom Kultury w Mysłowicach,
- Mysłowicki Ośrodek Kultury,
- Polski Związek Niewidomych - Koło Terenowe w Mysłowicach,
- Poradnia Psychologiczno-Pedagogiczna w Mysłowicach,
- Publiczny Zakład Opieki Zdrowotnej Ośrodek Rehabilitacyjno-Opiekuńczy w Mysłowicach,
- Stowarzyszenie Amazonek „Tęcza”,
- Stowarzyszenie Emerytów, Rencistów i Niepełnosprawnych „Aktywni Razem”,
- Stowarzyszenie Nasza Nadzieja,
- Stowarzyszenie Pomocy Dzieciom Niepełnosprawnym „Radość” w Mysłowicach,
- Stowarzyszenie Pomocy Niepełnosprawnym „Skarbek” w Mysłowicach.

Dane statystyczne przedstawione w niniejszym dokumencie zaczerpnięte zostały z różnych źródeł, zarówno z danych GUS, danych organizacji i instytucji, jak również danych własnych Urzędu Miasta i jednostek podległych.

Natomiast w końcowym etapie prac nad projektem Programu Działań na Rzecz Osób z Niepełnosprawnościami w Mieście Mysłowice na lata 2021-2030, dokument został przedłożony do konsultacji społecznych wśród wszystkich podmiotów, które wykazały zaangażowanie w pierwszych etapach opracowania programu, ponadto został on udostępniony na stronie internetowej Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w celu umożliwienia wniesienia uwag przez wszystkich zainteresowanych mieszkańców miasta Mysłowice.

Podsumowanie realizacji Programu działań na rzecz osób niepełnosprawnych na lata 2010 – 2020 „Mysłowice miastem równych szans dla osób niepełnosprawnych”

Program działań na rzecz osób niepełnosprawnych na lata 2010 – 2020 „Mysłowice miastem równych szans dla osób niepełnosprawnych” został przyjęty Uchwałą Nr LXI/960/09 Rady Miasta Mysłowice z dnia 30 grudnia 2009 r., zmieniony Uchwałą Rady Miasta Mysłowice nr XXIII/367/16 z dnia 30 czerwca 2016 r.

Dla osiągnięcia strategicznego celu programu „Mysłowice miastem równych szans dla osób niepełnosprawnych” wyodrębniono następujące cele operacyjne i zadania:

- tworzenie warunków sprzyjających aktywizacji osób niepełnosprawnych oraz przeciwdziałaniu skutkom bezrobocia,
- tworzenie warunków do czynnego udziału osób niepełnosprawnych w życiu kulturalnym i społecznym,
- przeciwdziałanie niepełnosprawności poprzez rehabilitację, rozwijanie bazy szpitalnej oddziału rehabilitacyjnego, ośrodków rehabilitacyjnych dostosowanych do kompleksowych usług w zakresie rehabilitacji medycznej zgodnej z wymogami i potrzebami osób niepełnosprawnych,
- rozwijanie zintegrowanego systemu wsparcia w zakresie potrzeb edukacyjnych i wychowawczych,
- wdrożenie i doskonalenie systemu informacyjnego oraz monitorującego problemy osób niepełnosprawnych,
- tworzenie infrastruktury miejskiej sprzyjającej rozwojowi i zgodnej z potrzebami osób niepełnosprawnych.

Szczegółowy opis zadań zrealizowanych w ramach Programu zostanie opracowany w formie odrębnego dokumentu i przedstawiony wraz z rocznym sprawozdaniem z działalności Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej. Poniżej przedstawiono kilka przykładów podjętych działań.

Z analizy uzyskanych przez MOPS informacji i sprawozdań z realizacji programu na rzecz osób niepełnosprawnych wynika, że w latach 2010-2020 wszystkie instytucje realizowały działania wpisujące się w założone cele operacyjne określone w programie. Spośród wielu podjętych działań warto wymienić zadania realizowane przez instytucje miejskie, stowarzyszenia oraz placówki oświatowe, które podejmowały działania mające na celu poprawę warunków życia osób z niepełnosprawnościami zamieszkałych w Mysłowicach.

Podkreślić należy działania podjęte przez Urząd Miasta Mysłowice polegające na zapewnieniu bezpiecznego i dogodnego poruszania się i przemieszczania osób z niepełnosprawnością ruchową. W ramach podjętych działań w budynkach Urzędu usunięto bariery architektoniczne, jednakże z uwagi na ich zabytkowy charakter nie wszędzie było to możliwe. Spośród udogodnień dla osób z niepełnosprawnościami można wyróżnić m.in.:

- w budynku przy ul. Powstańców 1 zamontowano podjazd oraz dostosowano wejście do budynku od strony parkingu, zamontowano poręcz dla osób niepełnosprawnych między starą a nową częścią budynku (parter) a także przystosowano toaletę na parterze budynku,
- w budynku przy Placu Wolności 5 dostosowano windę do osób niepełnosprawnych od strony parkingu wewnętrznego, ponadto na każdej kondygnacji dostosowano toalety oraz zlikwidowano progi we wszystkich pomieszczeniach biurowych.
- natomiast w budynku przy ul. Strumieńskiego 5 dostosowano toaletę na parterze budynku oraz platformę transportową, a także przystosowano miejsce parkingowe.

Gruntownej modernizacji polegającej na dostosowaniu do obowiązujących standardów poddano budynek Domu Pomocy Społecznej, stwarzając tym samym pensjonariuszom lepsze warunki.

W 2013 r. uruchomiono działalność Środowiskowego Domu Samopomocy dla 30 osób upośledzonych umysłowo i wykazujących inne przewlekłe zaburzenia czynności psychicznych (Typ B i C). Od 1 września 2016 r. zwiększono liczbę miejsc do 40 oraz uruchomiono nowy typ domu dla osób przewlekłe psychicznie chorych (typ A).

Miejski Ośrodek Kultury podjął działania aby stworzyć lepsze warunki do czynnego udziału osób niepełnosprawnych w życiu kulturalnym poprzez poprawę infrastruktury budynku i dostosowanie jej do potrzeb osób z niepełnosprawnościami. W tym celu m.in. w salach widowiskowych dostosowano miejsca na widowni.

Zespół Szkół Specjalnych im. J. Korczaka w Mysłowicach zmienił lokalizację szkoły przenosząc ją do budynku dostosowanego do potrzeb osób z niepełnosprawnościami. Natomiast w ramach likwidacji barier transportowych ze środków Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych dofinansowano zakup samochodu dla placówki, dostosowanego do przewozu osób niepełnosprawnych.

Również podopieczni Warsztatów Terapii Zajęciowej otrzymali pomoc w postaci dofinansowania ze środków Urzędu Miasta Mysłowice oraz ze środków PFRON do zakupu samochodu dla osób niepełnosprawnych w ramach programu „Wyrównywanie różnic między regionami III”, co przyczyniło się do stworzenia lepszych warunków do czynnego udziału osób niepełnosprawnych w życiu kulturalnym i społecznym.

Dostosowanie infrastruktury miejskiej poprzez likwidację barier architektonicznych uniemożliwiających dostęp na miejskie obiekty sportowe, kulturalne, oświatowe oraz kultu religijnego umożliwiło osobom z niepełnosprawnościami udział w wielu imprezach, uroczystościach i obrzędach religijnych organizowanych przez podmioty realizujące program na rzecz osób niepełnosprawnych.

Duże zasługi na rzecz osób niepełnosprawnych mają również Stowarzyszenia działające na terenie naszego miasta. W latach 2010-2020 w ramach ich działalności podejmowano szereg inicjatyw polegających m.in. na prowadzeniu działań umożliwiających osobom niepełnosprawnym zaangażowanie się w działalność sportową czy korzystanie z rekreacji. Stowarzyszenia prowadziły działalność rehabilitacyjną, informacyjną oraz integrującą. Realizacja zadań polegała na organizacji spotkań, szkoleń, wykładów i prelekcji, imprez okolicznościowych oraz wyjazdów turystyczno-krajoznawczych.

W tym miejscu warto również wspomnieć o osobach zaangażowanych w podejmowanie działań na rzecz osób niepełnosprawnych. Realizacja postawionych celów określonych w programie nie byłaby możliwa bez zaangażowania wielu osób odpowiedzialnych za realizację programu. Ich trud, wysiłek i zaangażowanie został zauważony i doceniony przez organizację działającą na rzecz osób niepełnosprawnych w naszym kraju:

- Konkurs Lady D. im. Krystyny Bochenek (Dama z Niepełnosprawnością) zainicjowany w 2002 r. przez europośła Marka Plurę, który polega na przyznawaniu tytułu honorowego Lady D. niepełnosprawnym kobietom, które są szczególnie aktywne w różnych dziedzinach życia. W 2018 r. tytułem Lady D. Powiatów uhonorowana została prezes Polskiego Związku Niewidomych Pani Anna Macek działająca na rzecz osób niewidomych i słabowidzących będących mieszkańcami Mysłowic, natomiast w 2019 r. zaszczytny tytuł Lady D. Powiatów otrzymała niezwykle charyzmatyczna, życzliwa i wrażliwa na potrzeby innych osób Pani Zofia Rymut - prezes Stowarzyszenia Amazonek "Tęcza".
- W 2019 roku Fundacja Aktywizacji Zawodowej Osób Niepełnosprawnych, której

założycielem jest Polska Organizacja Pracodawców Osób Niepełnosprawnych, przyznała wyróżnienie „Lodołamacz – Pracodawca Wrażliwy Społecznie” w kategorii *Przyjazna przestrzeń* dla Publicznego Zakładu Opieki Zdrowotnej - Ośrodka Rehabilitacyjno – Opiekuńczego prowadzonego przez dr Witolda Obrzuta. W ośrodku zajmowano się tworzeniem warunków sprzyjających zdrowiu poprzez m.in. realizację „Programu Terapii Autyzmu i zespołu Aspergera”, w ramach którego prowadzone były zajęcia terapeutyczne, hipoterapia, dogoterapia, rehabilitacja, działania lekarskie, współorganizacja dnia świadomości autyzmu oraz uczestnictwo w spotkaniach Zespołu ds. osób niepełnosprawnych.

Diagnoza aktualnej sytuacji i charakterystyka problemu niepełnosprawności w Mieście Mysłowice

Charakterystyka miasta

Mysłowice są jednym z 42 miast tworzących Górnośląski Związek Metropolitalny (GZM) - związek międzygminny miast na prawach powiatu Aglomeracji Górnośląskiej. W obecnych granicach miasto istnieje od 1995 r. W wyniku reformy administracyjnej państwa od 1 stycznia 1999 r. jest miastem na prawach powiatu wchodzącym w skład województwa śląskiego. Obejmuje obszar 66,1km². Miasto podzielone jest na 15 dzielnic, w których funkcjonują Rady Osiedla będące partnerami Rady Miasta i Prezydenta Miasta. Według danych GUS na koniec 2019 roku w mieście faktycznie zamieszkiwało 74 618 Mysłowiczan.

Charakterystyka problemu niepełnosprawności

Niepełnosprawność jest aktualnie jedną z ważniejszych kwestii społecznych. Jako społeczeństwo żyjemy coraz dłużej, natomiast dłuższe życie nierozzerwalnie wiąże się z ciągłym pogarszaniem naszej sprawności. Jednocześnie należy podkreślić, że problem niepełnosprawności nie dotyczy wyłącznie osób starszych. Wady wrodzone, choroby przewlekłe, wypadki a także różnego rodzaju urazy powodują, że problem niepełnosprawności dotyka osoby młode, a nierzadko małe dzieci.

Zbiorowość osób niepełnosprawnych, według definicji stosowanych w statystkach GUS, można przedstawić w rozbiciu na trzy podstawowe grupy:

- **osoby niepełnosprawne prawnie i biologicznie**, tj. takie, które posiadają odpowiednie orzeczenie wydane przez organ do tego uprawniony i równocześnie mają (odczuwają) ograniczenie zwykłych (podstawowych) czynności życiowych odpowiednich dla ich wieku,
- **osoby niepełnosprawne prawnie**, tj. takie, które posiadają odpowiednie aktualne orzeczenie wydane przez organ do tego uprawniony,
- **osoby niepełnosprawne tylko biologicznie**, tj. takie, które nie posiadają stosownego dokumentu, ale mają (odczuwają) całkowicie lub poważnie ograniczoną zdolność do wykonywania czynności podstawowych odpowiednich do swojego wieku (zabawa, nauka, praca, samoobsługa). Dla potrzeb dalszej analizy osoby niepełnosprawne biologicznie nie będą ujmowane w zestawieniach.

W myśl ustawy z dnia 27 sierpnia 1997 r. o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnieniu osób niepełnosprawnych, **niepełnosprawność** to trwała lub okresowa niezdolność do wypełniania ról społecznych z powodu stałego lub długotrwałego naruszenia sprawności organizmu, w szczególności powodująca niezdolność do pracy.

Osoba niepełnosprawna, w rozumieniu prawa, musi posiadać aktualne orzeczenie wydane przez odpowiedni organ orzekający:

- dla osób do 16 roku życia – orzeczenie o niepełnosprawności wydane przez Miejski Zespół do Spraw Orzekania o Niepełnosprawności;
- dla osób w wieku 16 lat i więcej jest to:
 - orzeczenie o stopniu niepełnosprawności wydane przez Miejski Zespół do Spraw Orzekania o Niepełnosprawności,
 - orzeczenie o niezdolności do pracy wydane przez lekarza orzecznika ZUS,
 - orzeczenie o niezdolności do pracy w gospodarstwie rolnym wydane przez KRUS.

Zgodnie z powyżej przytoczoną ustawą, obowiązują trzy stopnie niepełnosprawności, które stosuje się do realizacji celów określonych ww. ustawą:

- **znaczny** – do tego stopnia niepełnosprawności zalicza się osobę z naruszoną sprawnością organizmu, niezdolną do pracy albo zdolną do pracy jedynie w warunkach pracy chronionej i wymagającą, w celu pełnienia ról społecznych, stałej lub długotrwałej opieki i pomocy innych osób w związku z niezdolnością do samodzielnej egzystencji,
- **umiarkowany** – do tego stopnia niepełnosprawności zalicza się osobę z naruszoną sprawnością organizmu, niezdolną do pracy albo zdolną do pracy jedynie w warunkach pracy chronionej lub wymagającą czasowej albo częściowej pomocy innych osób w celu pełnienia ról społecznych,
- **lekki** – do tego stopnia niepełnosprawności zalicza się osobę o naruszonej sprawności organizmu, powodującej w sposób istotny obniżenie zdolności do wykonywania pracy, w porównaniu do zdolności, jaką wykazuje osoba o podobnych kwalifikacjach zawodowych z pełną sprawnością psychiczną i fizyczną, lub mającą ograniczenia w pełnieniu ról społecznych dające się kompensować przy pomocy wyposażenia w przedmioty ortopedyczne, środki pomocnicze lub środki techniczne.

Stopień niepełnosprawności orzeka się na stałe, jeżeli według wiedzy medycznej stan zdrowia nie rokuję poprawy, lub na czas określony, jeżeli według wiedzy medycznej może nastąpić poprawa stanu zdrowia.

Zbiorowość osób z niepełnosprawnością

Kwestia problemu niepełnosprawności w Mieście Mysłowice poddana została diagnozie w związku z pracami nad niniejszym programem i jednocześnie nad opracowaniem Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych na lata 2021 - 2030.

Z przeprowadzonych prób zdiagnozowania problematyki związanej z niepełnosprawnością wynika, że sporządzenie pełnej diagnozy problemu niepełnosprawności jest niezwykle trudne. Dynamika zmian oraz ilość i wielorakość instytucji orzekających o niepełnosprawności powoduje, że dane dotyczące niepełnosprawności prawnej są niepełne i wybiórcze. Często organy powołane do orzekania o niepełnosprawności powielają swoją pracę, a co za tym idzie brak jest możliwości, aby prowadzona była jednolita centralna baza danych w tym zakresie. W prowadzonych przez te organy statystykach, osoby niepełnosprawne ujmowane są wielokrotnie, lub w ogóle się w nich nie znajdują.

Ponadto trudności w określeniu aktualnej liczby niepełnosprawnych mieszkańców Mysłowic ograniczają faktyczne możliwości oszacowania skali i natężenia niepełnosprawności w aspekcie przestrzennym oraz demograficzno – społecznym, a co za tym idzie niepełna wiedza o strukturze populacji ogranicza możliwości oceny konsekwencji niepełnosprawności dla danej osoby, czy też funkcjonowania jej rodziny i konsekwencji dla środowiska zamieszkania oraz dla społeczności lokalnych.

Jednym ze źródeł informacji o zbiorowości osób niepełnosprawnych są spisy ludności. Spisy powszechne ludności są jedynym pełnym badaniem, którego wyniki pozwalają na ustalenie m.in. liczby osób niepełnosprawnych oraz umożliwiają charakterystykę tej grupy ludności. Według danych uzyskanych z Narodowego Spisu Powszechnego Ludności i Mieszkań (NSP) 2011 r. liczba niepełnosprawnych wyniosła 552,1 tys. i stanowiła 11,9% ogółu ludności województwa śląskiego, w którym co ósmy mieszkaniec był osobą niepełnosprawną, podobnie jak w kraju.

Osoby niepełnosprawne prawnie w 2011 r. stanowiły 62,4% ogólnej zbiorowości niepełnosprawnych, natomiast osoby niepełnosprawne biologiczne 37,6%. Wśród niepełnosprawnych prawnie przeważali mężczyźni (50,8%), natomiast wśród niepełnosprawnych biologicznie kobiety (60,6%).¹

Według wyników kwartalnego reprezentacyjnego Badania Aktywności Ekonomicznej Ludności (BAEL), prowadzonego przez GUS od 1992 roku, w IV kwartale 2017 r. populacja osób niepełnosprawnych w województwie śląskim liczyła 302 tys. i w porównaniu z IV kwartałem 2016 r. zmniejszyła się o 11 tys. Mężczyźni stanowili 52,3%, a kobiety 47,7% osób niepełnosprawnych.

Liczebność osób niepełnosprawnych zamieszkujących na terenie miasta Mysłowice wg NSP przedstawia się następująco:

ROK	MĘŻCZYŹNI	KOBIETY	OGÓŁEM
2002	4 062	4 152	8 214
2011	3 866	4 390	8 256

Powyższe dane w pewnym stopniu potwierdzają informacje wynikające z pisma Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych (*opracowanego na podstawie danych uzyskanych z GUS*), które zastosowano do obliczeń wysokości środków Funduszu dla Mysłowic na rok 2020, z których wynika:

Liczba dzieci w powiecie w wieku 0-14 lat – wg GUS	11 423
Wskaźnik częstości niepełnosprawności orzeczonej wśród dzieci w wieku 0-14 lat w Polsce - wg GUS	2,23%
Liczba osób w wieku 15 lat i więcej w powiecie - wg GUS	63 163
Wskaźnik częstości niepełnosprawności w powiecie orzeczonej wśród osób w wieku powyżej 15 lat - wg GUS	7,97%
Liczba osób niepełnosprawnych bezrobotnych i osób niepełnosprawnych poszukujących pracy i niepozostających w zatrudnieniu, wyliczona jako średnia z września, października, listopada 2019 roku według stanu na koniec miesiąca na podstawie dostępnych danych GUS	135

Z powyższych danych, bazując na ww. wskaźnikach i aktualnych danych z PUP i GUS (*osoby 0-14 lat – 11 611; osoby pow. 15 lat – 71 364*) można dokonać próby oszacowania liczby osób niepełnosprawnych na terenie naszego miasta:

CHARAKTERYSTYKA OSÓB	LICZBA OSÓB NIEPEŁNOSPRAWNYCH
Dzieci w wieku 0 – 14 lat	259
Osoby w wieku 15 lat i więcej	5 688
w tym: osoby bezrobotne i poszukujące pracy	141

Statystycznie rzecz biorąc należy przyjąć, że w naszym mieście mieszka około 5 947 osób niepełnosprawnych.

Bardziej szczegółowa i obrazowa charakterystyka osób niepełnosprawnych naszego miasta wynika z danych uzyskanych z Miejskiego Zespołu ds. Orzekania o Niepełnosprawności:

1 NSP 2011 – Ludność i gospodarstwa domowe w województwie śląskim. Stan i struktura społeczno-ekonomiczna, <https://katowice.stat.gov.pl/publikacje-i-foldery/spisy-powszechne/nsp-2011-ludnosc-i-gospodarstwa-domowe-w-województwie-slaskim-stan-i-struktura-spoeczno-ekonomiczna,15,1.html>

Liczba wydanych orzeczeń o stopniu niepełnosprawności w latach 2015-2020

STOPIEŃ \ ROK	2015	2016	2017	2018	2019	2020
LEKKI	194	227	183	207	190	116
UMIARKOWANY	579	439	425	432	521	232
ZNACZNY	409	315	285	317	402	171
ORZECZENIA O NIEPEŁNOSPRAWNOŚCI	152	152	145	136	175	48
RAZEM:	1 334	1 133	1 038	1 092	1 288	567

Źródło: opracowanie własne w oparciu o dane z Miejskiego Zespołu ds. Orzekania o Niepełnosprawności; (dane z lat 2015 – 2019 wg stanu na dzień 31.12, w roku 2020 wg stanu na dzień 30.06)

Biorąc pod uwagę dane z roku 2020 można założyć, że liczba wydanych orzeczeń będzie zbliżona do roku 2019, natomiast w związku z epidemią koronawirusa SARS-CoV-2 wiele osób, których orzeczenia utraciły ważność w okresie pandemii, rezygnuje i nie składa wniosku o wydanie orzeczenia, ponieważ wydłużenie ich ważności następuje z mocy samego prawa, na podstawie przepisów ustawy.

Poniżej przedstawiono szczegółowe dane z 2019 r. i pierwszego półrocza 2020 r. dotyczące wydanych przez MZON orzeczeń z podziałem na rodzaje schorzeń i orzeczony stopień niepełnosprawności:

SYMBOLE I ICH ZNACZENIE	2019					DZIECI	2020				DZIECI
	DOROŚLI				RAZEM		DOROŚLI				
	ZNACZNY	UMIARKOWANY	LEKKI	RAZEM			ZNACZNY	UMIARKOWANY	LEKKI	RAZEM	
01 - U UPOŚLEDZENIE UMYSŁOWE	1	3	2	6	1	3	1	0	4	0	
02 - P CHOROBY PSYCHICZNE	15	53	17	85	5	16	32	5	53	1	
03 - L ZABURZENIA GŁOSU, MOWY I CHOROBY SŁUCHU	3	10	12	25	14	4	4	5	13	4	
04 - O CHOROBY NARZĄDU WZROKU	5	6	3	14	2	0	2	2	4	0	
05 - R UPOŚLEDZENIA NARZĄDU RUCHU	74	223	107	404	17	19	100	66	185	1	
06 - E EPILEPSJA	0	11	3	14	6	1	6	2	9	1	
07 - S CHOROBY UKŁADU ODDECHOWEGO I KRAŻENIA	60	69	24	153	19	32	23	15	70	4	
08 - T CHOROBY UKŁADU POKARMOWEGO	33	21	2	56	0	10	12	2	24	0	
09 - M CHOROBY UKŁADU MOCZOWO-PŁCIOWEGO	24	14	1	39	2	17	3	2	22	0	
10 - N CHOROBY NEUROLOGICZNE	128	62	12	202	37	42	29	11	82	12	
11 - I INNE, W TYM SCHORZENIA: ENDOKRYNOLOGICZNE, METABOLICZNE, ZABURZENIA ENZYMATYCZNE, CHOROBY ZAKAŻNE I ODZWIERZĘCE ZESZPECENIA, CHOROBY UKŁADU KRWIOTWÓRCZEGO	58	48	6	112	25	26	18	6	50	10	
12 - C CAŁOŚCIOWE ZABURZENIA ROZWOJOWE	1	1	1	3	47	1	2	0	3	15	
RAZEM	402	521	190	1 113	175	171	232	116	519	48	

Źródło: opracowanie własne w oparciu o dane z Miejskiego Zespołu ds. Orzekania o Niepełnosprawności;

Liczba orzeczeń o stopniu niepełnosprawności wydanych w latach 2015 – 2020, osobom powyżej 16 r.ż. z uwzględnieniem stopnia niepełnosprawności, wieku, płci, wykształcenia i zatrudnienia.

KRYTERIUM	LATA					
	2015	2016	2017	2018	2019	2020
LICZBA OGÓŁEM	1 182	981	893	956	1 113	519
STOPIEŃ NIEPEŁNOSPRAWNOŚCI						
ZNACZNY	409	315	285	317	402	171
UMIARKOWANY	579	439	425	432	521	232
LEKKI	194	227	183	207	190	116
WIEK						
16 - 25 lat	72	70	52	41	65	27
26 - 40 lat	122	111	73	96	85	39
41 - 60 lat	460	416	402	334	342	176
60 i więcej	528	384	366	485	621	277
PŁEĆ						
KOBIETA	591	523	459	523	614	276
MĘŻCZYZNA	591	458	434	433	499	243
WYKSZTAŁCENIE						
MNIEJ NIŻ PODSTAWOWE	72	66	70	62	105	48
PODSTAWOWE	231	166	131	167	180	86
ZASADNICZE ZAWODOWE	430	363	334	351	380	161
ŚREDNIE	340	289	284	291	334	162
WYŻSZE	109	97	74	85	114	62
ZATRUDNIENIE						
TAK	201	220	179	180	190	85
NIE	981	761	714	776	923	434

Źródło: opracowanie własne w oparciu o dane z Miejskiego Zespołu ds. Orzekania o Niepełnosprawności; (dane z lat 2015 – 2019 wg stanu na dzień 31.12, w roku 2020 wg stanu na dzień 30.06)

W ramach analizy problemów związanych z niepełnosprawnością podkreślenia wymaga również szeroko rozumiane zdrowie psychiczne. W ostatnich latach na świecie można zaobserwować wybuch prawdziwej epidemii zaburzeń psychicznych, które pogarszają jakość życia osób nimi dotkniętych oraz ich rodzin i najbliższych, ponadto obecnie panująca sytuacja związana z epidemią koronawirusa SARS-CoV-2 może je znacznie pogorszyć.

Według badań CBOS, wśród czynników szczególnie szkodliwych dla zdrowia psychicznego, mogących zwiększać ryzyko zachorowania na choroby psychiczne, Polacy wymieniali najczęściej: bezrobocie, nadużywanie alkoholu i narkotyków, kryzys rodziny, ubóstwo, złe stosunki między ludźmi, niepewność jutra, nadmierny pośpiech oraz tempo życia.

Eksperti podkreślają, że w odniesieniu do zaburzeń psychicznych występuje różnego rodzaju stygmatyzacja, zarówno indywidualna - w odniesieniu do osób borykających się z kłopotami zdrowia psychicznego, grupowa - ponieważ często dotyczy rodzin tych osób, jak i społeczna oraz instytucjonalna. Jest to bardzo niebezpieczne zjawisko, ponieważ taka stygmatyzacja powoduje, że osoby zdrowe, u których dopiero pojawia się problem

ze zdrowiem psychicznym, z powodu wstydu odkładają zgłoszenie się po pomoc, co wydłuża okres nieleczonej choroby, a to z kolei pogarsza rokowania co do wyleczenia i powrotu do zdrowia.

Dla podkreślenia skali tego problemu na terenie Miasta Mysłowice poniżej przedstawiono dane uzyskane z Poradni Zdrowia Psychicznego dotyczące liczby udzielonych porad i objętych wsparciem w tym zakresie pacjentów w okresie od 01.01.2015 r. do 31.12.2019 r.

LATA	2015	2016	2017	2018	2019
DIAGNOSTYCZNE I TERAPEUTYCZNE PORADY PSYCHOLOGICZNE					
LICZBA PORAD	2324	2444	3291	3727	3368
LICZBA PACJENTÓW	671	689	793	828	827
LEKARSKIE PORADY PSYCHIATRYCZNE					
LICZBA PORAD	4541	3865	4573	4460	4435
LICZBA PACJENTÓW	1394	1170	1358	1379	1567

Źródło: opracowanie własne w oparciu o dane z PZOZ ORO w Mysłowicach

Osoby z niepełnosprawnością na rynku pracy

Podjęcie zatrudnienia przez osoby z niepełnosprawnościami jest możliwe zarówno na otwartym, jak i chronionym rynku pracy, zależy to jednak od stopnia posiadanej niepełnosprawności, poziomu wykształcenia i kwalifikacji zawodowych.

Zgodnie z art. 49 pkt 6 ustawy z dnia 20 kwietnia 2004 r. o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy, bezrobotne osoby niepełnosprawne należą do kategorii osób, będących w szczególnej sytuacji na rynku pracy, dlatego też duży nacisk kładziony jest na kampanie społeczne promujące zatrudnienie osób niepełnosprawnych.

Na koniec grudnia 2019 r. w Powiatowym Urzędzie Pracy w Mysłowicach zarejestrowanych było ogółem 118 osób niepełnosprawnych, w tym 106 osób bezrobotnych, oraz 12 osób poszukujących pracy i niepozostających w zatrudnieniu.

Natomiast wg stanu na dzień 30.06.2020 r. zarejestrowanych było ogółem 141 osób niepełnosprawnych, w tym 132 osoby bezrobotne, oraz 9 osób poszukujących pracy i niepozostających w zatrudnieniu.

Powiatowy Urząd Pracy w Mysłowicach w okresie od 01.01.2019 r. do 30.06.2020 r. dysponował 13 ofertami pracy (w 2019 r.) i 6 wolnymi miejscami pracy dla osób niepełnosprawnych (w 2020 r.). Wśród ofert pracy dominowały oferty na stanowisko: pracownika ochrony, pracownika porządkowego/osoby sprzątającej, sprzedawcy.

W ramach prowadzonych w latach 2010 – 2020 przez Powiatowy Urząd Pracy działań na rzecz osób niepełnosprawnych, udzielono następującej pomocy:

RODZAJ UDZIELONEGO WSPARCIA	LICZBA OSÓB NIEPEŁNOSPRAWNYCH OBJĘTYCH POMOCĄ:
SZKOLENIE ZAWODOWE	16
STAŻ	71
BON STAŻOWY	1
PRACE SPOŁECZNIE UŻYTECZNE	5
PRACE SPOŁECZNIE UŻYTECZNE W RAMACH PAI	1
PRACE INTERWENCYJNE	7
PORADNICTWO INDYWIDUALNE	115

SZKOLENIA Z ZAKRESU UMIEJĘTNOŚCI POSZUKIWANIA PRACY	29
ZAJĘCIA AKTYWIZACYJNE	30
ZATRUDNIENIE W RAMACH REFUNDACJI PRACODAWCY KOSZTÓW WYPOSAŻENIA LUB DOPOSAŻENIA MIEJSCA PRACY	4
DOFINANSOWANIE WYNAGRODZEŃ	2

Podmioty realizujące zadania na rzecz osób z niepełnosprawnościami

Nazwa i adres instytucji / placówki / organizacji	Podejmowane działania na rzecz osób z niepełnosprawnościami
Wydział Zdrowia i Spraw Społecznych Urzędu Miasta Mysłowice ul. Powstańców 1	Realizacja zadań ochrony zdrowia, rehabilitacji i integracji ze społeczeństwem osób niepełnosprawnych. Realizacja zadań związanych ze współdziałaniem w koordynacji oraz realizacji strategii rozwiązywania problemów społecznych, współdziałanie oraz nadzór nad jednostkami organizacyjnymi Miasta (w tym jednostkami pomocy społecznej). Współpraca z organizacjami pozarządowymi. Nadzór nad realizacją zadań finansowanych ze środków PFRON.
Powiatowa Społeczna Rada do Spraw Osób Niepełnosprawnych ul. Powstańców 1	Powoływana jest spośród przedstawicieli działających na terenie miasta organizacji pozarządowych oraz przedstawicieli władz samorządowych. Jej kadencja trwa 4 lata. Rada jest organem opiniodawczo – doradczym działającym przy Prezydencie. Do zakresu działania rady należy: inspirowanie przedsięwzięć zmierzających do integracji zawodowej i społecznej osób z niepełnosprawnościami, a także realizacji praw osób z niepełnosprawnościami, opiniowanie projektów powiatowych programów działań na rzecz osób niepełnosprawnych, ocena realizacji programów, opiniowanie projektów uchwał i programów przyjmowanych przez radę powiatu pod kątem ich skutków dla osób niepełnosprawnych.
Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej ul. Gwarków 24	Wspieranie osób i rodzin w wysiłkach zmierzających do zaspokojenia niezbędnych potrzeb i umożliwienie im życia w warunkach odpowiadających godności człowieka oraz przezwyciężania trudnych sytuacji życiowych, których nie są one w stanie pokonać, wykorzystując własne uprawnienia i możliwości. Ośrodek w szczególności realizuje: <ul style="list-style-type: none"> ▪ zadania z zakresu pomocy społecznej, ▪ zadania powiatu z zakresu rehabilitacji społecznej osób niepełnosprawnych wynikające z ustawy o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych.
Powiatowy Urząd Pracy ul. Mikołowska 4a	Zgodnie z obowiązującymi przepisami osoba niepełnosprawna zarejestrowana w PUP jako bezrobotna lub

	poszukująca pracy niepozostająca w zatrudnieniu ma prawo korzystać: ze szkoleń, ubiegać się o pożyczkę na rozpoczęcie działalności gospodarczej, korzystać z poradnictwa zawodowego uwzględniającego ocenę zdolności do pracy oraz umożliwiającego wybór odpowiedniego zawodu i szkolenia.
Dzienny Dom „Senior+” ul. Świerczyny 1	DD Senior+ jest ośrodkiem wsparcia wchodzącym w strukturę organizacyjną MOPS w Mysłowicach i przeznaczony jest dla 20 osób - mieszkańców Miasta Mysłowice w wieku 60+ nieaktywnych zawodowo, samodzielnych, którzy ze względu na wiek, chorobę lub niepełnosprawność wymagają częściowego wsparcia w zaspokajaniu niezbędnych potrzeb życiowych, a w szczególności dla osób, które ze względu na swoją sytuację zdrowotną, rodzinną wymagają wsparcia w zakresie integracji społecznej.
Dzienny Dom „Senior-Wigor” ul. Laryska 7	Dom prowadzony przez Fundację Rozwoju Ekonomii Społecznej na zlecenie UM Mysłowice od 1 grudnia 2015 r. Celem działalności jest aktywizacja i integracja społeczna osób 60+, polepszenie ich funkcjonowania psychofizycznego poprzez działania terapeutyczne, edukacyjne, prozdrowotne, samopomocowe i rehabilitacyjne. Dom przeznaczony jest na 25 miejsc.
Środowiskowy Dom Samopomocy ul. Wielka Skotnica 39	ŚDS jest ośrodkiem wsparcia prowadzonym na zlecenie UM Mysłowice dla 40 osób, które z powodu przewlekłej choroby psychicznej, lub głębszej niepełnosprawności intelektualnej, nie radzą sobie z trudnościami życia codziennego. Podstawowym zadaniem Domu jest podtrzymywanie i rozwijanie umiejętności osób uczestniczących w zajęciach niezbędnych im do możliwie jak najbardziej samodzielnego życia. ŚDS jest elementem realizowanej w Mieście Mysłowice strategii zapewnienia osobom z zaburzeniami psychicznymi wsparcia społecznego pozwalającego im na zaspokojenie ich podstawowych potrzeb życiowych, usamodzielnienie i integrację społeczną, rozumianą jako przywrócenie możliwości pełnienia ról społecznych.
Warsztat Terapii Zajęciowej ul. Laryska 7	Warsztat przeznaczony jest dla 25 osób niepełnosprawnych, które ukończyły 18 r.ż. i posiadają wskazanie do terapii zajęciowej w orzeczeniu o stopniu niepełnosprawności wydanym przez właściwy organ, a także zostały zakwalifikowane do Warsztatu przez Radę Programową.
Dom Pomocy Społecznej ul. Reja 54	DPS jest instytucją pomocy społecznej o zasięgu ponadgminnym typu stacjonarnego dla osób przewlekłe psychicznie chorych obojga płci przeznaczony dla 50 osób.
Publiczny Zakład Opieki Zdrowotnej Ośrodek Rehabilitacyjno – Opiekuńczy	Celem funkcjonowania ośrodka jest świadczenie kompleksowej, wielodyscyplinarnej opieki rehabilitacyjno – terapeutycznej – edukacyjnej i rewalidacji, wykonywanie świadczeń medycznych w tym zakresie, a także świadczeń

ul. Laryska 7	specjalistycznych w zakresie podpisywanych umów z NFZ, prowadzenie terapii i edukacji oraz zajęć rekreacyjno – kulturalnych w systemie świetlicy terapeutycznej i innych alternatywnych metod i form opieki.
Poradnia Psychologiczno-Pedagogiczna ul. Wielka Skotnica 84a	Poradnia jest placówką oświatową obejmującą opieką m.in. dzieci i młodzież od urodzenia do ukończenia nauki w szkole oraz ich rodziców i opiekunów. Udzielane wsparcie dotyczy: diagnozy, terapii, doradztwa, psychoedukacji i profilaktyki. Poradnia wydaje orzeczenia i opinie, które pozwalają na stymulację rozwoju poprzez dostosowanie metod i form pracy do potrzeb dziecka, umożliwiając wyrównanie istniejących zaburzeń rozwojowych oraz nabywanie nowych umiejętności szczególnie społecznych oraz wskazują najkorzystniejsze miejsca i formy kształcenia. Poradnia prowadzi terapię w ramach programu kompleksowego wsparcia rodzin „Za życiem” w zakresie wczesnego wspomaganie rozwoju, co ma na celu niwelowanie deficytów rozwojowych dzieci.
Przedszkole Integracyjne ul. Portowa 11a	Do roku 2017 - Przedszkole nr 7 z Oddziałami Integracyjnymi. Przedszkole posiada oddziały integracyjne i realizuje zajęcia specjalistyczne dla dzieci posiadających orzeczenia o potrzebie kształcenia specjalnego oraz opinie o potrzebie wczesnego wspomaganie rozwoju.
Przedszkole Nr 1 z Oddziałami Integracyjnymi ul. Laryska 9	Przedszkole integracyjne prowadzące działalność oświatową, wychowawczą i integracyjną; przedszkole posiada oddziały integracyjne. Dla dzieci o specjalnych potrzebach rozwojowych przedszkole może organizować zajęcia specjalistyczne (logopedyczne, korekcyjne, kompensacyjne i inne).
Przedszkole Nr 16 z Oddziałami Integracyjnymi ul. Kawy 4	Przedszkole integracyjne prowadzące działalność oświatową, wychowawczą i integracyjną; przedszkole posiada oddziały integracyjne. Dla dzieci o specjalnych potrzebach rozwojowych przedszkole może organizować zajęcia specjalistyczne (logopedyczne, korekcyjne, kompensacyjne i inne).
Szkoła Podstawowa Nr 13 z Oddziałami Integracyjnymi i Dwujęzycznymi im. Henryka Sienkiewicza ul. Hlonda 14	Szkoła podstawowa integracyjna - mająca w swej strukturze oddziały integracyjne, do których uczęszczają zarówno dzieci sprawne jak i ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi. Prowadzi działalność oświatową, wychowawczą i integracyjną. Do szkoły uczęszczają dzieci i młodzież niepełnosprawna fizycznie i intelektualnie.
Zespół Szkół Specjalnych im. Janusza Korczaka ul. Bernarda Wały 4 (Szkoła podstawowa nr 8 Specjalna, Branżowa Szkoła I Stopnia Specjalna, Szkoła	Działalność oświatowa, wychowawcza, terapeutyczna (w tym wczesne wspomaganie rozwoju); kształcenie zawodowe w kierunkach: monter zabudowy i robót wykończeniowych w budownictwie, kucharz, operator procesów introligatorskich, przygotowanie do zatrudnienia wspomaganego; placówka przeznaczona dla dzieci i młodzieży z niepełnosprawnością intelektualną,

Specjalna Przysposabiająca do Pracy)	niepełnosprawnością sprzężoną, uczniów w normie intelektualnej z autyzmem i Zespołem Aspergera, dotkniętej problemami rozwojowymi ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi; zasięg działania: ponadpowiatowy.
Polski Związek Niewidomych Koło Terenowe w Mysłowicach ul. Katowicka 2	PZN prowadzi działania na rzecz około 80 osób niewidomych lub słabowidzących organizując spotkania, udzielając wsparcia i pomocy w rozwiązywaniu problemów życia codziennego oraz udzielając pomocy w zaopatrzeniu w niezbędny sprzęt.
Stowarzyszenie Amazonek "Tęcza" ul. Grunwaldzka 7	Głównym celem działalności jest: wsparcie kobiet po mastektomii i ich rodzin (pomocą objętych jest 80 kobiet), oświata i poradnictwo, rehabilitacja, realizacja programu profilaktycznego.
Stowarzyszenie Emerytów, Rencistów i Niepełnosprawnych „Aktywni Razem” ul. Grunwaldzka 7	Stowarzyszenie działa od 2013 roku, zrzesza 611 osób, z tego 115 niepełnosprawnych. Prowadzona działalność dotyczy m.in. propagowania zdrowego stylu życia, ochrony i promocji zdrowia, organizowania 8-dniowych turnusów rehabilitacyjnych, upowszechniania turystyki. Stowarzyszenie podejmuje działania mobilizujące osoby samotne i mniej sprawne do wyjścia z domu, uczestnictwa w życiu Stowarzyszenia (zajęcia świetlicowe, sportowo – rekreacyjne, spotkania okazjonalne).
Stowarzyszenie na Rzecz Pomocy Uczniom i Szkole „Nasze Dzieci” przy Zespole Szkół Specjalnych im. Janusza Korczaka ul. Bernarda Wały 4	Misją Stowarzyszenia jest działanie na rzecz wyrównywania szans osób niepełnosprawnych, tworzenia najkorzystniejszych warunków do ich optymalnego rozwoju oraz aktywnego i godnego uczestnictwa w życiu społecznym, a także polepszania warunków kształcenia, wychowania i opieki oraz wspierania ich rodzin. W swojej działalności stara się podtrzymywać ścisły związek niepełnosprawnych podopiecznych z najbliższym otoczeniem i stara się wspierać osoby świadczące im pomoc w realizacji potrzeb zgłaszanych ze strony podopiecznych.
Stowarzyszenie Nasza Nadzieja ul. P.C.K. 209 B	Stowarzyszenie działa od 2015 roku na terenie dzielnic Krasowy, Kosztowy; zrzesza 42 osoby i ich rodziny - są to osoby starsze i niepełnosprawne potrzebujące pomocy.
Stowarzyszenie Pomocy Dzieciom Niepełnosprawnym "Radość" ul. Laryska 7	Stowarzyszenie działa od 1991 roku i obejmuje wsparciem 45 osób niepełnosprawnych. Celem działalności stowarzyszenia jest ochrona praw, godności i interesów dzieci niepełnosprawnych poprzez udzielanie pomocy w organizowaniu prawidłowego leczenia, naukana, zabezpieczenia materialnego, wypoczynku, potrzebnego sprzętu rehabilitacyjnego.
Stowarzyszenie Pomocy Niepełnosprawnym "Skarbek" ul. Kołtąja 12	Organizowanie ośrodków wsparcia dla osób niepełnosprawnych jest głównym założeniem stowarzyszenia. Od 2016 r. Stowarzyszenie prowadzi świetlicę terapeutyczno-integracyjną „Moje miejsce” dla 12 osób niepełnosprawnych szczególnie wykluczonych.

Analiza SWOT

Istotą analizy SWOT jest identyfikacja czynników, które mogą wpływać na przedmiot badań oraz posegregowanie ich na cztery grupy:

- **Mocne strony** - czyli wszystko to, co stanowi atut, przewagę, zaletę,
- **Słabe strony** - to, co stanowi słabość, barierę rozwoju lub wadę,
- **Szanse** - wszystko to, co stwarza szansę korzystnej zmiany,
- **Zagrożenia** - czynniki stwarzające niebezpieczeństwo niekorzystnych procesów.

Analiza SWOT jest zatem istotnym narzędziem, które po pierwsze prowadzi do lepszego rozpoznania środowiska lokalnego, po drugie pozwala na zweryfikowanie i zracjonalizowanie przygotowanych założeń, a po trzecie ułatwia otwarcie się na nowe pomysły i działania, w przypadku niniejszego Programu, na rzecz środowiska osób z niepełnosprawnościami.

ANALIZA SWOT	
MOCNE STRONY	SŁABE STRONY
<ul style="list-style-type: none">▪ Istniejący system wsparcia społecznego, w tym instytucji pomocy społecznej (Dzienny Dom Senior +, Senior Wigor, Warsztaty Terapii Zajęciowej, Środowiskowy Dom Samopomocy, Dom Pomocy Społecznej),▪ Znajomość problemu przez jednostki zajmujące się aktywizacją społeczno-zawodową osób z niepełnosprawnością,▪ Dobrze przygotowana kadra do prowadzenia zajęć z dziećmi i młodzieżą z niepełnosprawnością,▪ Możliwość korzystania z kształcenia specjalnego i integracyjnego,▪ Społeczna akceptacja działań na rzecz poprawy sytuacji osób z niepełnosprawnością,▪ Aktywna działalność i zaangażowanie Pełnomocnika ds. Osób Niepełnosprawnych oraz Powiatowej Społecznej Rady ds. Osób Niepełnosprawnych.	<ul style="list-style-type: none">▪ Mało aktywny udział w tworzeniu i wdrażaniu oferty wsparcia nakierowanej na wspieranie osób niepełnosprawnych działających na terenie miasta organizacji pozarządowych (m.in. brak podmiotów realizujących asystenturę Osób Niepełnosprawnych),▪ Niski udział osób z niepełnosprawnością na rynku pracy,▪ Fragmentaryczność ciągów komunikacyjnych, ograniczających możliwości korzystania z przestrzeni publicznej przez osoby z niepełnosprawnością,▪ Brak kompleksowej informacji dotyczącej osób z niepełnosprawnością (z uwzględnieniem różnych systemów orzekania),▪ Ograniczone możliwości pozyskiwania mieszkań dostosowanych do potrzeb osób z niepełnosprawnością, w tym mieszkań chronionych,▪ Niewystarczająca integracja osób z niepełnosprawnością ze społecznością lokalną,▪ Niewystarczająca diagnoza problemów i potrzeb osób z niepełnosprawnością w mieście.

SZANSE	ZAGROŻENIA
<ul style="list-style-type: none"> ▪ Szkolenie profesjonalistów i wolontariuszy w zakresie wsparcia i opieki nad osobami z niepełnosprawnością, ▪ Uczestnictwo osób z niepełnosprawnością w ocenie projektów i programów do nich adresowanych, ▪ Opracowanie i realizacja lokalnych programów wsparcia osób z niepełnosprawnością, ▪ Rozwój sektora organizacji pozarządowych działających w sferze usług społecznych, ▪ Możliwość tworzenia wolontariatu przy realizacji zadań na rzecz osób z niepełnosprawnością, ▪ Wzrost świadomości urzędników samorządowych, dotyczący problematyki osób z niepełnosprawnością, ▪ Możliwość korzystania ze środków funduszy strukturalnych, ▪ Modernizowanie i przystosowywanie obiektów prowadzonych przez jednostki samorządowe do potrzeb osób z niepełnosprawnością, ▪ Podnoszenie poziomu wykształcenia i umiejętności praktycznych osób z niepełnosprawnością. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Braki w infrastrukturze wsparcia (np. niewystarczająca liczba oznakowań, ograniczenia związane z transportem i ciągami komunikacyjnymi), ▪ Istniejące bariery społeczne – negatywne stereotypy i uprzedzenia (np. wśród pracodawców), ▪ Stygmatyzowanie osób i rodzin w środowisku zamieszkania, ▪ Ograniczenie środków publicznych przeznaczonych na udzielenie wsparcia osobom z niepełnosprawnością, ▪ Nadmierna biurokracja w dystrybucji środków finansowych, ▪ Poszerzanie się zjawiska wykluczenia społecznego, ▪ Rosnąca ilość osób z niepełnosprawnością, ▪ Niedoskonałość i nadmiar przepisów prawnych.

Prognoza

Dysponowanie niepełnymi danymi dotyczącymi liczby osób z niepełnosprawnością i orzeczoną niezdolnością do pracy ma znaczący wpływ na trudności w tworzeniu pełnej mapy problematyki niepełnosprawności na terenie miasta, ponadto znacznie utrudnia rzetelne i trafne prognozowanie w zakresie potencjalnych kierunków ewolucji i dynamiki problemu.

Z prowadzonych diagnoz i analiz dotyczących problemów osób niepełnosprawnych i ich rodzin oraz z danych statystycznych wynika, że przede wszystkim należy skupić się na zabezpieczeniu potrzeb związanych z zapewnieniem opieki w środowisku zamieszkania oraz na wsparciu w opiece rodziny i przygotowaniu infrastruktury wsparcia dla starszych osób.

Konieczne jest wprowadzenie na szerszą skalę nowych form wsparcia w postaci asystentów osób niepełnosprawnych, utworzenia Zakładów Aktywności Zawodowej ułatwiających odnalezienie się na rynku pracy osób z niepełnosprawnością, wspierania rodzin w kształceniu i rehabilitacji dzieci i młodzieży niepełnosprawnej zwłaszcza w kontekście autyzmu i zespołu Aspergera, tworzenie sieci wsparcia mającej na celu świadczenie szeroko rozumianej pomocy i ochronę osób cierpiących na zaburzenia psychiczne, wspieranie

integracji organizacji pozarządowych działających w tym obszarze oraz wzmocnienia współpracy międzysektorowej.

Rekomendacje

1. Upowszechnianie profilaktyki zdrowotnej pod kątem przeciwdziałania niepełnosprawności - promowanie aktywności ruchowej i zdrowego trybu życia.
2. Umożliwienie szybkiego dostępu do informacji i oferty wsparcia dla osób niepełnosprawnych poniżej 16 r.ż. oraz tuż po nabyciu niepełnosprawności, w okresie, gdy rehabilitacja jest najbardziej skuteczna.
3. Prowadzenie działań podnoszących aktywność zawodową osób niepełnosprawnych. Zachęcanie pracodawców do zatrudniania osób niepełnosprawnych, szczególnie w instytucjach publicznych, w tym w administracji samorządowej.
4. Zwiększanie dostępności osób z niepełnosprawnościami do informacji - stosowanie odpowiednich standardów informatycznych na stronach internetowych instytucji publicznych.
5. Monitorowanie działań związanych z likwidacją barier urbanistycznych, architektonicznych i technicznych, szczególnie w obiektach użyteczności publicznej (infrastruktura drogowa, budownictwo mieszkaniowe, urzędy, szkoły, placówki zdrowia, obiekty związane z kulturą itp.).
6. Organizowanie i upowszechnianie tzw. opieki wytchnieniowej.
7. Prowadzenie działań mających na celu zwiększenie dostępności / utworzenia mieszkań chronionych i treningowych.
8. Integrowanie środowiska osób niepełnosprawnych poprzez m.in. organizowanie spotkań, konferencji, wizyt studyjnych, itp.
9. Prowadzenie działań mających na celu rozpowszechnianie informacji i powiększanie wiedzy o zaburzeniach psychicznych, przeciwdziałanie stereotypom, stygmatyzacji i wykluczeniu społecznemu.
10. Wspieranie organizacji pozarządowych i grup samopomocowych osób niepełnosprawnych i ich rodzin.

Cele programu

Zgodnie ze Strategią Rozwiązywania Problemów Społecznych w Mysłowicach, a także Wojewódzkim programem wyrównywania szans osób niepełnosprawnych oraz przeciwdziałania ich wykluczeniu społecznemu na lata 2017-2022, za obszar priorytetowy polityki społecznej w zakresie problematyki związanej z niepełnosprawnością przyjmuje się **wyrównanie szans osób niepełnosprawnych i umożliwienie pełnego ich rozwoju na płaszczyźnie społecznej i zawodowej.**

Istotą niniejszego programu jest określenie zadań Miasta Mysłowice w zakresie działań na rzecz osób z niepełnosprawnościami zmierzających do możliwie pełnego, indywidualnego rozwoju i zaspokojenia potrzeb tych osób we wszystkich sferach i na każdym etapie życia. Podstawowym założeniem jest wyrównanie szans osób z niepełnosprawnościami, tak aby w pełni swoich możliwości mogły uczestniczyć w życiu zawodowym i społecznym.

Opracowane zestawienie odnosi się do zidentyfikowanych potrzeb i oczekiwań wyrażonych w trakcie prac nad Programem z udziałem przedstawicieli organizacji pozarządowych, przedstawicieli instytucji działających na rzecz osób z niepełnosprawnością, jak również mające wpływ na poprawę jakości życia osób z niepełnosprawnościami.

Głównym celem strategicznym programu jest:

zminimalizowanie skutków niepełnosprawności poprzez wzmocnienie uczestnictwa osób z niepełnosprawnościami w lokalnym życiu społecznym, umożliwienie im zaspokojenia potrzeb w różnych obszarach życia i przeciwdziałanie ich wykluczeniu społecznemu

Zakładany termin realizacji: przedstawione zadania mają charakter ciągły a ich realizacja planowana jest w latach: **2021 - 2030**

Miejsce realizacji programu: Miasto Mysłowice

Główni adresaci programu:

- osoby trwale i czasowo niepełnosprawne,
- rodziny i opiekunowie osób z niepełnosprawnością,
- organizacje pozarządowe i inne podmioty działające na rzecz osób z niepełnosprawnością.

Dla osiągnięcia wskazanego w programie celu wyodrębniono poniżej przedstawione cele operacyjne i kierunki działań, których realizacja ma przyczynić się do osiągnięcia głównego celu strategicznego.

Planowane kierunki działań

Cel operacyjny A		Wzmocnienie uczestnictwa osób z niepełnosprawnościami w lokalnym życiu społecznym
		KIERUNEK DZIAŁAŃ
		REALIZATORZY
A.1	Dostosowanie przestrzeni publicznej i istniejącej infrastruktury do potrzeb osób z różnymi niepełnosprawnościami	Urząd Miasta Mysłówice
A.2	Likwidacja barier architektonicznych w przestrzeni publicznej, m.in. w budynkach administracji samorządowej, miejskich obiektach sportowych, kulturalnych, oświatowych, medycznych (montowanie wind i podjazdów, wymiana lub dostosowanie nawierzchni, itp.)	Urząd Miasta Mysłówice, jednostki organizacyjne systemu oświaty i pomocy społecznej, podmioty wykonujące działalność leczniczą, organizacje pozarządowe
A.3	Likwidacja barier transportowych, w tym w zakresie zakupu środków transportu na potrzeby osób niepełnosprawnych przez jednostkę samorządu terytorialnego, placówki oświatowe, placówki pomocy społecznej oraz organizacje pozarządowe działające na rzecz mieszkańców Miasta Mysłówice	Urząd Miasta Mysłówice, jednostki organizacyjne systemu oświaty i pomocy społecznej, podmioty wykonujące działalność leczniczą organizacje pozarządowe
A.4	Modernizacja wyposażenia bazy dydaktycznej placówek edukacyjnych obejmujących działalnością osoby niepełnosprawne	Urząd Miasta Mysłówice, jednostki organizacyjne systemu oświaty
A.5	Organizowanie imprez sportowo – rekreacyjnych o charakterze integracyjnym oraz umożliwienie osobom z niepełnosprawnościami aktywnego uczestnictwa w imprezach kulturalnych	Urząd Miasta Mysłówice, Miejski Ośrodek Sportu i Rekreacji, Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej, Stowarzyszenia i organizacje pozarządowe, jednostki kultury, Miejska Biblioteka Publiczna
A.6	Tworzenie warunków sprzyjających aktywizacji sportowej osób niepełnosprawnych poprzez tworzenie sekcji sportowych lub organizowanie zawodów	Urząd Miasta Mysłówice, Miejski Ośrodek Sportu i Rekreacji, Stowarzyszenia i organizacje pozarządowe
A.7	Promocja wśród lokalnej społeczności twórczości osób z niepełnosprawnością, prezentowanie działań stowarzyszeń	Urząd Miasta Mysłówice, jednostki organizacyjne systemu oświaty, Miejska Biblioteka Publiczna, jednostki kultury

Cel operacyjny B		Umożliwienie osobom z niepełnosprawnościami zaspokojenia potrzeb w różnych obszarach życia
KIERUNEK DZIAŁAŃ		REALIZATORZY
B.1	Realizacja programów skierowanych dla osób niepełnosprawnych o szczególnych potrzebach (min. z autyzmem, zespołem Aspergera, zaburzenia i psychicznymi, nerwicowymi, afektywnymi) mających na celu udzielenie wsparcia zdrowotnego i wzmocnienia potencjału rozwojowego adresatów	Urząd Miasta Mysłowice, PZOZ Ośrodek Rehabilitacyjno-Opiekuńczy w Mysłowicach
B.2	Prowadzenie zajęć edukacyjnych, specjalistycznych oraz innych o charakterze terapeutycznym, zajęć z zakresu wczesnego wspomaganie rozwoju i zajęć rewalidacyjno-wychowawczych	Przedszkola i szkoła z oddziałami integracyjnym, Zespół Szkół Specjalnych, Poradnia Psychologiczno - Pedagogiczne.
B.3	Poszerzenie oferty Działu Książki Mówionej poprzez wzbogacenie księgozbioru o nowe pozycje literatury popularnonaukowej oraz lektury dla czytelników niewidomych, niedowidzących oraz uczniów dyslektycznych	Miejska Biblioteka Publiczna
B.4	Prowadzenie zajęć biblioterapeutycznych	Miejska Biblioteka Publiczna
B.5	Zakup czytaka przystosowanego do obsługi przez osoby niewidome i niedowidzące	Miejska Biblioteka Publiczna
B.6	Aktywizacja zawodowa osób bezrobotnych – zdobycie doświadczenia zawodowego poprzez prace interwencyjne i roboty publiczne	Powiatowy Urząd Pracy
B.7	Podwyższenie kwalifikacji zawodowych i aktualnie posiadanych umiejętności poprzez szkolenia zawodowe.	Powiatowy Urząd Pracy
B.8	Samozatrudnienie niepełnosprawnych poprzez uzyskanie wsparcia finansowego na podjęcie działalności gospodarczej, rolniczej lub na wniesienie wkładu do spółdzielni socjalnej	Powiatowy Urząd Pracy
B.9	Staż oraz przygotowanie zawodowe dla dorosłych jako forma pomocy umożliwiająca osobie niepełnosprawnej powrót na rynek pracy	Powiatowy Urząd Pracy
B.10	Tworzenie nowych / dostosowanie miejsc pracy skierowanych do osób z niepełnosprawnością	Powiatowy urząd Pracy

B.11	Zapewnienie osobom z niepełnosprawnością pełnego dostępu do rehabilitacji społecznej poprzez realizację zadań własnych powiatu w oparciu o środki Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych	Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej
B.12	Realizacja programów celowych finansowanych ze środków Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych mających na celu wyeliminowanie lub zmniejszenie barier ograniczających uczestnictwo osób z niepełnosprawnością w życiu społecznym, zawodowym i w dostępie do edukacji	Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej
B.13	Prowadzenie działań na rzecz przystosowania do życia w społeczeństwie osób niewidomych i słabowidzących	Urząd Miasta – realizator wyłoniony w drodze konkursu
B.14	Zwiększenie zasobów lokali mieszkalnych dostosowanych do potrzeb osób z niepełnosprawnościami	Urząd Miasta Mysłowice Wydział Infrastruktury Miejskiej, Miejski Zarząd Gospodarki Komunalnej
B.15	Tworzenie mieszkań treningowych dla osób z niepełnosprawnością intelektualną	Urząd Miasta Mysłowice Wydział Infrastruktury Miejskiej, Miejski Zarząd Gospodarki Komunalnej, Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej, organizacje pozarządowe, stowarzyszenia
B.16	Prowadzenie poradnictwa i wsparcia psychologicznego, socjalnego i rodzinnego m.in. w zakresie problemu niepełnosprawności	Poradnia Psychologiczno – Pedagogiczna w Mysłowicach, Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej
B.17	Przeprowadzanie działań informacyjno – edukacyjno – doradczych na rzecz osób z niepełnosprawnościami	Urząd Miasta Mysłowice, Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej, Powiatowy Urząd Pracy
B.18	Zapewnienie osobom niepełnosprawnym zamieszkałym na terenie Mysłowic dostępu do pełnej i aktualnej informacji o możliwościach zaspokojenia różnego rodzaju potrzeb, możliwościach uzyskania pomocy i wsparcia oraz obowiązujących przepisach prawnych poprzez stworzenie biuletynu informacyjnego w wydawnictwie, w internecie i innych formach przekazu.	Urząd Miasta Mysłowice, jednostki organizacyjne systemu oświaty i pomocy społecznej, Powiatowy Urząd Pracy, organizacje pozarządowe, lokalna prasa i telewizja.

Cel operacyjny C		Przeciwdziałanie wykluczeniu społecznemu osób z niepełnosprawnościami
KIERUNEK DZIAŁAŃ		REALIZATORZY
C.1	Zapewnienie wsparcia środowiskowego i przeciwdziałanie izolacji osób z niepełnosprawnościami poprzez prowadzenie miejsc wsparcia różnego typu	Dom Pomocy Społecznej, Domy Dziennego Pobytu, Warsztaty Terapii Zajęciowej, Środowiskowy Dom Samopomocy, Świetlica terapeutyczno - integracyjna
C.2	Realizacja działań i projektów zmierzających do utrzymania osób z zaburzeniami psychicznymi i z niepełnosprawnością intelektualną w naturalnym środowisku społecznym i rodzinnym	Urząd Miasta Mysłowice, jednostki organizacyjne systemu oświaty i pomocy społecznej, organizacje pozarządowe, PZOZ Ośrodek Rehabilitacyjno-Opiekuńczy w Mysłowicach
C.3	Realizacja programów z zakresu edukacji społecznej i obywatelskiej ukierunkowanej na ukazanie problemu niepełnosprawności a także potrzeb osób z niepełnosprawnościami i ich rodzin, mających na celu wzmocnienie prawidłowych reakcji oraz budowania relacji współdziałania	Urząd Miasta Mysłowice, jednostki organizacyjne systemu oświaty i pomocy społecznej, organizacje pozarządowe
C.4	Monitorowanie problemów i potrzeb związanych z niepełnosprawnością w mieście	Urząd Miasta Mysłowice, jednostki organizacyjne systemu pomocy społecznej

Realizatorzy programu i źródła finansowania

Realizatorami programu są: samorząd, jednostki organizacyjne (przede wszystkim Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej i Powiatowy Urząd Pracy) oraz organizacje pozarządowe, zwłaszcza te zrzeszające osoby z niepełnosprawnościami i działające na ich rzecz, Powiatowa Społeczna Rada ds. Osób Niepełnosprawnych oraz instytucje kultury.

Wskazanie źródeł finansowania oraz wysokości nakładów na realizację założeń zawartych w Programie jest niemożliwe do oszacowania w całej perspektywie czasowej określonej w programie. Podyktowane jest to faktem, że planowane zadania mają być finansowane zarówno ze źródeł budżetu miasta będących w dyspozycji Urzędu i jednostek podległych, jak również funduszy zewnętrznych, w tym rządowych, pozarządowych oraz programów celowych i funduszy unijnych.

Obok kosztów zadań, które w klasyfikacji budżetowej są ściśle wyodrębnione i zidentyfikowane, istnieją także te, których wyodrębnić nie można, ponieważ w materiałach planistycznych i sprawozdawczych są one bardzo często ujmowane łącznie z innymi kosztami.

Istnieje również zakres usług społecznych oferowanych osobom niepełnosprawnym odpłatnie przez podmioty gospodarcze i podmioty III sektora w ramach odpłatnej działalności pożytku publicznego. Ich zakres i dostępność regulowane są głównie poprzez poziom zamożności korzystających i możliwości wspierania tych usług systemem różnorodnych ulg i dotacji.

Przedstawione w załączniku nr 1 do niniejszego programu wartości finansowe na rok 2021 mają jedynie charakter szacunkowy i będą ulegały zmianom w trakcie realizacji. Wskazanie środków faktycznie wydatkowanych na realizację zaplanowanych działań jak i przeznaczonych na rok kolejny będzie zatem określane na etapie opracowywania sprawozdań podsumowujących realizację programu w danym roku.

Monitoring i ewaluacja

Głównym instrumentem monitoringu realizacji Program Działań na Rzecz Osób z Niepełnosprawnościami w Mieście Mysłowice na lata 2021-2030 będzie coroczne sprawozdanie z realizacji działań na rzecz osób z niepełnosprawnościami za dany rok kalendarzowy z opisem wskaźników realizacji poszczególnych zadań. Dane zebrane i opracowane w procesie monitoringu posłużą do ewaluacji Programu. Założona ewaluacja będzie polegała na gromadzeniu i opracowywaniu informacji i danych zebranych od wszystkich podmiotów zaangażowanych w realizację działań, natomiast punktem odniesienia będą przede wszystkim wskaźniki określone w Programie odnoszące się do poszczególnych celów.

Monitorowanie umożliwi bieżącą ocenę realizacji zaplanowanych kierunków działań lub też pozwoli na modyfikację i dokonywanie korekt w przypadku istotnych zmian społecznych, które mogą zaistnieć w wyniku, np. zmiany regulacji prawnych lub nasilenia niektórych problemów społecznych. Informacja z realizacji Programu oraz osiągniętych efektów przygotowywana będzie przez MOPS przy ścisłej współpracy z Urzędem Miasta i Powiatowym Urzędem Pracy w formie rocznych sprawozdań. Mogą one zawierać również propozycje nowych rozwiązań bądź modyfikację dotychczasowych działań stosownie do zmieniających się potrzeb. Sprawozdanie z realizacji Programu będzie corocznie przedkładane Radzie Miasta wraz ze sprawozdaniem rocznym z działalności Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej.

CEL OPERACYJNY - A			
Wzmocnienie uczestnictwa osób z niepełnosprawnościami w lokalnym życiu społecznym			
DZIAŁANIE	NAZWA WSKAŹNIKA	CZASOKRES	ŹRÓDŁO DANYCH
A.1	Liczba przeprowadzonych modernizacji	dane roczne	Urząd Miasta Mysłowice
A.2	Liczba dostosowanych placówek	dane roczne	Urząd Miasta Mysłowice, jednostki organizacyjne systemu oświaty i pomocy społecznej, podmioty wykonujące działalność leczniczą, organizacje pozarządowe
A.3	liczba zakupionych środków transportu	dane roczne	Urząd Miasta Mysłowice, jednostki organizacyjne systemu oświaty i pomocy społecznej, podmioty wykonujące działalność leczniczą, organizacje pozarządowe
A.4	Liczba doposażonych placówek	dane roczne	Urząd Miasta Mysłowice, jednostki organizacyjne systemu oświaty
A.5	<ul style="list-style-type: none">▪ Liczba zorganizowanych imprez dla osób z niepełnosprawnością,▪ Liczba osób z niepełnosprawnością które uczestniczyły w organizowanych	dane roczne	Urząd Miasta Mysłowice, Miejski Ośrodek Sportu i Rekreacji, Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej,

	impresach		Stowarzyszenia i organizacje pozarządowe
A.6	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Liczba utworzonych sekcji sportowych, ▪ Liczba zorganizowanych zawodów dla osób z niepełnosprawnością, 	dane roczne	Urząd Miasta Mysłowice, Miejski Ośrodek Sportu i Rekreacji, Stowarzyszenia i organizacje pozarządowe
A.7	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Liczba zorganizowanych wystaw w zakresie promocji prac osób z niepełnosprawnością i w zakresie literatury dotyczącej osób z niepełnosprawnością, ▪ Liczba spotkań autorskich - autorów niepełnosprawnych, ▪ Liczba przeprowadzonych konkursów 	dane roczne	Urząd Miasta Mysłowice, jednostki organizacyjne systemu oświaty, Miejska Biblioteka Publiczna

CEL OPERACYJNY - B			
Umożliwienie osobom z niepełnosprawnościami zaspokojenia potrzeb we wszystkich obszarach życia			
DZIAŁANIE	NAZWA WSKAŹNIKA	ZASOKRES	ŹRÓDŁO DANYCH
B.1	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Liczba osób z niepełnosprawnością objętych wsparciem, ▪ Liczba zrealizowanych programów 	dane roczne	Urząd Miasta Mysłowice, PZOZ Ośrodek Rehabilitacyjno - Opiekuńczy w Mysłowicach
B.2	Liczba osób z niepełnosprawnością, które uzyskały wsparcie	dane roczne	Przedszkola i szkoła z oddziałami integracyjnym, Zespół Szkół Specjalnych, Poradnia Psychologiczno - Pedagogiczne.
B.3	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Liczba zakupionych książek, ▪ Liczba osób z niepełnosprawnością, korzystających ze zbiorów specjalnych 	dane roczne	Miejska Biblioteka Publiczna
B.4	Liczba osób z niepełnosprawnością uczestniczących w zajęciach	dane roczne	Miejska Biblioteka Publiczna
B.5	<ul style="list-style-type: none"> ▪ liczba zakupionych czytaków, ▪ Liczba osób korzystających z czytaka 	dane roczne	Miejska Biblioteka Publiczna
B.6	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Procentowy udział osób niepełnosprawnych wśród zarejestrowanych bezrobotnych, ▪ Liczba osób które podjęły zatrudnienie 	dane roczne	Powiatowy Urząd Pracy
B.7	Liczba osób z niepełnosprawnością, które podniosły swoje kwalifikacje zawodowe	dane roczne	Powiatowy Urząd Pracy
B.8	Liczba osób z niepełnosprawnością które uzyskały wsparcie na podjęcie działalności	dane roczne	Powiatowy Urząd Pracy
B.9	Liczba osób z niepełnosprawnością, korzystających ze stażu oraz przygotowania zawodowego	dane roczne	Powiatowy Urząd Pracy

B.10	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Liczba utworzonych miejsc pracy, ▪ Liczba dostosowanych stanowisk 	dane roczne	Powiatowy urząd Pracy
B.11	Liczba osób z niepełnosprawnościami, które uzyskały pomoc ze środków PFRON w podziale na realizowane zadania	dane roczne	Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej
B.12	Liczba osób z niepełnosprawnościami, które uzyskały pomoc w ramach programów celowych realizowanych ze środków PFRON	dane roczne	Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej
B.13	Liczba osób z niepełnosprawnością, które zostały objęte pomocą	dane roczne	Urząd Miasta – realizator wyłoniony w drodze konkursu
B.14	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Liczba wyremontowanych i dostosowanych do potrzeb osób z niepełnosprawnością lokali, ▪ Liczba osób które uzyskały lokal dostosowany do potrzeb wynikających z posiadanej niepełnosprawności 	dane roczne	Urząd Miasta Mysłowice Wydział Infrastruktury Miejskiej, Miejski Zarząd Gospodarki Komunalnej
B.15	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Liczba utworzonych mieszkań treningowych, ▪ Liczba osób które skorzystały z tej formy wsparcia 	dane roczne	Urząd Miasta Mysłowice Wydział Infrastruktury Miejskiej, Miejski Zarząd Gospodarki Komunalnej, Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej, organizacje pozarządowe, stowarzyszenia
B.16	Liczba osób z niepełnosprawnością, które uzyskały wsparcie	dane roczne	Poradnia Psychologiczno – Pedagogiczna w Mysłowicach, Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej
B.17	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Liczba przeprowadzonych spotkań, wykładów, konferencji. ▪ Liczba udostępnionych materiałów w formie ulotek, czasopism, plakatów, broszur dotyczących problematyki niepełnosprawności i praw osób z niepełnosprawnościami 	dane roczne	Urząd Miasta Mysłowice, Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej, Powiatowy Urząd Pracy
B.18	Liczba opracowanych i udostępnionych materiałów informacyjnych	dane roczne	Urząd Miasta Mysłowice, jednostki organizacyjne systemu oświaty i pomocy społecznej, Powiatowy Urząd Pracy, organizacje pozarządowe, lokalna prasa i telewizja.

CEL OPERACYJNY - C**Przeciwdziałanie wykluczeniu społecznemu osób z niepełnosprawnościami**

DZIAŁANIE	NAZWA WSKAŹNIKA	CZASOKRES	ŹRÓDŁO DANYCH
C.1	<ul style="list-style-type: none">▪ Liczba uczestników z niepełnosprawnością objętych wsparciem placówki,▪ Kwota wydatkowana na realizację zadania,▪ Liczb placówek działających na terenie miasta	dane roczne	Dom Pomocy Społecznej, Domy Dziennego Pobytu, Warsztaty Terapii Zajęciowej, Środowiskowy Dom Samopomocy, Świetlica terapeutyczno - integracyjna
C.2	<ul style="list-style-type: none">▪ Liczba uczestników z niepełnosprawnością objętych wsparciem placówki,▪ Liczb zrealizowanych programów,▪ Kwota wydatkowana na realizację zadania	dane roczne	Urząd Miasta Mysłowice, jednostki organizacyjne systemu oświaty i pomocy społecznej, organizacje pozarządowe, PZOZ Ośrodek Rehabilitacyjno-Opiekuńczy w Mysłowicach
C.3	<ul style="list-style-type: none">▪ Liczba zrealizowanych programów / prelekcji / szkoleń,▪ Liczba przeprowadzonych konkursów dotyczących tematyki związanej z niepełnosprawnością	dane roczne	Urząd Miasta Mysłowice, jednostki organizacyjne systemu oświaty i pomocy społecznej, organizacje pozarządowe
C.4	Liczba przeprowadzonych działań w zakresie monitorowania problemów i potrzeb osób z niepełnosprawnościami	dane roczne	Urząd Miasta Mysłowice, jednostki organizacyjne systemu pomocy społecznej

Podsumowanie i wnioski

Ogromny wpływ na codzienne życie osób z niepełnosprawnością mają decyzje ludzi sprawnych. Ich podstawą jest to, co rozumiane jest pod pojęciem niepełnosprawności. Oznacza to, że niepełnosprawność pojawia się na styku, w momentach zderzenia osoby niepełnosprawnej z jej otoczeniem. Przyczyny mogą leżeć po stronie środowiska fizycznego lub wynikać z różnicy pomiędzy możliwościami oferowanymi przez społeczeństwo, a aktualnymi potrzebami osób niepełnosprawnych. Tak, więc to nie jednostka powinna się przystosować lub przemodelować tak, aby dopasować się do społeczeństwa, ale to społeczeństwo powinno być zorganizowane tak, aby wszyscy obywatele mieli takie same szanse.

Program przedstawia kierunki możliwych działań w celu zapewnienia pełnej integracji i możliwości wszechstronnego rozwoju osób z niepełnosprawnością w mieście Mysłowice. Ponadto realizacja programu wymagać będzie uruchomienia nowych mechanizmów, które będą starały się zapewnić osobom niepełnosprawnym ich bezpieczeństwo, samodzielność a także przyczynią się do rozwoju ich własnej egzystencji.

Realizacja tego programu przyniesie korzyści nie tylko osobom z niepełnosprawnościami, ale całej społeczności. Gwarancją sukcesu powinna być zasada, że wszystkie działania będą podejmowane na zasadzie dialogu i współpracy z organizacjami reprezentującymi te osoby.

Program zakłada konieczność integracji społecznej, wyrównywanie szans osób z niepełnosprawnością poprzez dostępność do edukacji, zatrudniania i przeciwdziałania skutkom bezrobocia, dostępność do rozwijania zainteresowań, kultury i sztuki, sportu i zajęć rekreacyjnych a także popularyzacji wiedzy w zakresie przestrzegania praw osób z niepełnosprawnościami.

Podejmowane działania mają służyć przede wszystkim budowaniu świadomości społecznej w zakresie akceptacji, tolerancji i szacunku do osób z niepełnosprawnością. Zakłada się, że poprawa jakości życia osób z niepełnosprawnością możliwa jest przy ścisłej współpracy różnych instytucji i organizacji pozarządowych działających w obszarze niepełnosprawności, a także samych zainteresowanych.

Program to dokument otwarty i „elastyczny,” który w miarę potrzeb będzie systematycznie aktualizowany, a także będzie podlegał niezbędnym modyfikacjom związanym ze zmieniającą się rzeczywistością społeczno-ekonomiczną rozeznaczonymi potrzebami miasta oraz wymogami prawa.

Załącznik nr 1**do Program Działań na rzecz Osób z Niepełnosprawnościami w Mieście Mysłowice na lata 2021-2030**

Zakładane źródła finansowania zadania w roku 2021 oszacowano na podstawie środków pozabudżetowych pochodzących z Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych obliczonych jako średnia dotacji otrzymanych na realizację tzw. zadań algorytmowych w okresie ostatnich pięciu lat, a także możliwych do wyodrębnienia planowanych wydatków Miasta Mysłowice w oparciu o projekt budżetu.

POCHODZENIE / PRZEZNACZENIE ŚRODKÓW	Planowana kwota (w zł)
Środki finansowe PFRON na realizację zadań „algorytmowych”	1 079 842,00
Środki własne Miasta Mysłowice	2 573 289,00
<i>w tym między innymi na:</i>	
<i>Realizację zadań z zakresu rehabilitacji zawodowej i społecznej w tym dotacje celowe na działalność WTZ</i>	129 000,00
<i>Działalność Środowiskowego Domu Samopomocy</i>	879 054,00
<i>Zlecenie w formie konkursów realizacji zadań wpisujących się w problematykę niepełnosprawności</i>	86 000,00
<i>Działalność ośrodków wsparcia Senior + i Senior Wigor</i>	790 020,00
<i>Działalność PZOZ ORO (w zakresie świadczeń medycznych dotyczących także działalności Poradni Zdrowia Psychicznego)</i>	360 000,00
<i>Działalność PZOZ ORO (w zakresie realizacji programów skierowanych do osób z zaburzeniami psychicznymi, Autyzmem i Zespołem Aspergera itp.)</i>	329 215,00
OGÓŁEM:	3 653 131,00

UZASADNIENIE

Niniejszy projekt uchwały w sprawie przyjęcia "Programu Działań na Rzecz Osób z Niepełnosprawnościami w Mieście Mysłowice na lata 2021-2030" został opracowany w związku z art. 35a ust. 1 pkt 1 ustawy z dnia 27 sierpnia 1997 r. o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych.

Program zawiera diagnozę problemu, priorytety wyznaczające cel główny, cele strategiczne i cele operacyjne oraz kierunki działań, jakie należy przyjąć przy realizacji założonych celów operacyjnych.

I ZASTĘPCA PREZYDENTA MIASTA MYŚLOWICE

(-) Wojciech CHMIEL